

Groep Gidts is ijverig 'dorp' in het hart van West-Vlaanderen

Schoolvoorbeeld van omgekeerde inclusie

Bart Vancauwenberghe, freelancejournalist

Het openbare leven in de Hoogleedse deelgemeente Gits is sterk verweven met Groep Gidts, een biotoop met en voor mensen met een beperking. Dankzij de uitstekende samenwerking tussen deze welzijnscluster en de gemeente vormt het prachtige 31 ha grote domein een oase, ook voor de plaatselijke bevolking. Want die komt er graag en veel. "Met de geplande vastgoedontwikkelingen zullen we er nog beter in slagen om 'omgekeerde' inclusie te realiseren", betoogt gedelegeerd bestuurder Philip Vanneste.

Het ruim 3.786 ha grote Gits, ten noorden van Roeselare, is een deelgemeente van Hooglede. 4.138 van de 9.982 in Hooglede geregistreerde bewoners leven in deze enige deelgemeente. Blikvanger sinds jaar en dag is er het unieke kasteeldomein.

Baron Gilles de Pélichy liet het kasteel of 'Steen' op dit domein ooit bouwen voor zijn echtgenote Maria, vandaar de naam **Mariasteen**.

In 1907 bouwden de Witte Paters van Afrika een noviciaat op het domein, om dat klooster medio jaren '50' weer te verlaten.

Op 1 maart 1958 werd de **vzw Dominiek Savio** opgericht, toen een instituut voor spastische kinderen. Dominiek Savio werd een aanzet voor de huidige Groep Gidts: een multidisciplinair centrum dat aan personen met een beperking onderwijs, wonen en arbeid biedt. Die laatste tak kreeg vanaf 1963 gestalte via de beschutte werkplaats Mariasteen. De diverse organisaties kregen een onderkomen op de 309.028 m² grote kasteelsite. Daarvan is vandaag 48.861 m² bebouwd. Een deel van het domein, de Waaiberg (20.655 m², waarvan 6.071 m² bebouwd) is eigendom van de Provincie West-Vlaanderen.

Bouwprojecten bij de vleet

De voorbije vijftig jaar werd de infrastructuur van het domein grondig uitgebreid. Dat begon in 1959 met de

bouw van het Withuys op de plaats van het voormalige klooster.

Philip Vanneste, gedelegeerd bestuurder

van de Groep Gidts: "Binnenkort komt daar een volledig nieuwe school en nieuw internaat voor kinderen met een beperking, in samenwerking met projectontwikkelaar **Triamant** uit Oud-Turnhout. Het is de bedoeling er een woonleefproject van te maken waar ook andere doelgroepen - zoals gezinnen - welkom zijn, zodat dit een schoolvoorbeeld van een inclusieproject wordt."

Andere belangrijke realisaties op het uitgestrekte domein waren het administratief gebouw voor Mariasteen (1999) en het nieuwe fabrieksgebouw in 2010, voor de afdeling Metaal en Montage van dit maatwerkbedrijf.

Philip Vanneste: "Met de bouw van dit laatste project haalden we alle industriële activiteit weg uit de kern van ons domein. Nu zijn alle industriële activiteiten gebundeld aan de ene kant van de spoorweg. Zorg, onderwijs en de meer 'zachte' tewerkstelling situeren zich op de oorspronkelijke site.

In 2003 richtten we de herdenkingsplaats '**De Stille Bron**' op. Daar ligt voor elke overledene van de Dominiek Saviogemeenschap een persoonlijke gedenksteen. In 2019 bouwden we een nieuw kinderdagverblijf en **Talentier**, het nieuwe schoolgebouw waar 70

leerlingen buitengewoon secundair onderwijs volgen. Voor Talentier hebben we een oud-industrieel pand verbouwd."

Parkkarakter bewaren en versterken

Er zijn trouwens nog bouwwerken op til: op de terreinen van Hoeve Ter Kerst komt **De Lysterbesse**, een woonproject met achttien studio's. De bouwvergunning is aangevraagd, het project zou in het voorjaar van 2021 klaar moeten zijn. "Er kunnen nog realisaties bijkomen, als ze maar beantwoorden aan het in 2017 gecreëerde RUP, dat toelaat om het parkkarakter van de site te bewaren en zelfs te versterken. De groenvisie, ontwikkeld samen met **hogeschool Vives** en landschapsarchitect **Erik De Waele**, staat centraal: dit domein zal nooit volledig volgebouwd of verhard worden."

Groep Gidts heeft heel wat pijlen op zijn boog. "Al onze pijlers zijn er voor mensen met een beperking, om voor en met hen extra kansen te creëren op het vlak van zorg, onderwijs en tewerkstelling. Dominiek Savio bereikt met een zorgaanbod 1.152 mensen (waarvan 51% ambulant) en met zijn onderwijsaanbod 916 mensen (69% ambulant). Onze twee maatwerkbedrijven, Mariasteen en Molendries, creëren werk voor 700 mensen. Daarvan werkt 30% in speciale teams in reguliere bedrijven. De cvba Orthotaal produceert orthopedische hulpmiddelen op maat van cliënten."

In mei 2019 kwam daar met **Lichtwerk vzw** nog een vernieuwend initiatief bij. "Lichtwerk commercialiseert technologie voor cognitieve werkplekondersteuning. Het zorgt ervoor dat mensen met een beperking ook complex werk kunnen uitvoeren. Elke stap in het vervaardigingsproces op het werkblad wordt geprojecteerd, via een samenspel van beamers, camera's en sensoren. Het is de bedoeling deze technologie ook bij reguliere bedrijven aan te bieden."

Stationsgebouw

In 1986 kocht Dominiek Savio het in 1955 gesloten stationsgebouw van de NMBS aan. "Aanvankelijk brachten we er praktijkklassen van onze school in onder. In 1993 werd het gebouw een opleidingsproject voor de beroepsopleiding restauratietechnieken van de VDAB. Vanaf 1997 tot einde 2018 opereerde ons stationnetje als kinderdagverblijf. Dit jaar openden we elders een nieuw en groter kinderdagverblijf."

Het stationsgebouw werd in 2018 verkocht aan de gemeente, die er onder meer een fietsbieb onderbracht. "Het zou fantastisch zijn mochten er weer pendeltreinen aan het station stoppen. Dat zou een grote meerwaarde zijn voor heel wat medewerkers. We zijn vragende partij, maar vrezen dat dit voor de NMBS geen prioriteit is."

In harmonie met de samenleving

Hooglede-Gits herbergt nogal wat industriële kleppers, zoals Deceuninck, Sadeff en Turbo's Hoet. Toch is Groep Gids met zijn **1.659 bezoldigde medewerkers** de grootste werkgever in de gemeente. Nogal wat werknemers komen van andere West-Vlaamse regio's of zelfs van buiten de provincie. Opvallend: nergens op het domein vind je slagbomen of andere voorzieningen die de gastvrijheid belemmeren. "Dit domein is voor iedereen vrij toegankelijk. We vragen niets liever dan dat mensen genieten van het park. Zeker met de wijk Onledemolen is er een grote interactie. Een aantal van onze

bewoners doet vrijwilligerswerk in het woonzorgcentrum, de gemeenteschool of gaat naar de G-badmintonclub. De bevolking uit de regio komt dan weer graag naar het domein voor een bezoek aan onze horecazaken, **restaurant Molendries** en **eetcafé Hoeve Ter Kerst**, of op zaterdag voor het zwembad. In samenwerking met de gemeente stelden we in 2018 een stuk grond ter beschikking voor een BMX-club die er een parcours aanlegde."

Het illustreert de uitstekende relatie tussen de Groep Gids en het gemeentebestuur. "De betrokkenheid en het engagement van de gemeente merkten we onder meer bij de heraanleg van de Koolskampstraat. De lokale overheid hield toen altijd rekening met onze bewoners, onder meer door een rolstoelpad te voorzien. Ook onze deelname aan gemeentelijke adviesraden en GECORO onderstreept de goede interactie tussen beide partijen", besluit Philip Vanneste.

foto Lieven Gouwy